

Udskriftsdato: 14. december 2025

FOU nr 1981.141 (Gældende)

Afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 6, stk. 1

Ministerium: Folketinget

Afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 6, stk. 1

Undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 6, stk. 1, kan ikke finde anvendelse på dokumenter, der er udarbejdet i forbindelse med behandlingen af en klage over, at en begæring om aktindsigt er blevet afslået med hjemmel i denne bestemmelse.

(J. nr. 1981-796-610)

A klagede til ombudsmanden over, at justitsministeriet havde afslået en anmodning om aktindsigt med hensyn til dels en udtalelse af 25. juni 1980 fra statsadvokaten for Fyn m.v. til rigsadvokaten, dels en udtalelse af 3. februar 1981 fra rigsadvokaten til justitsministeriet.

Det fremgik af sagen, at statsadvokaten for Fyn havde tiltrådt en afgørelse fra politimesteren i Nykøbing F. om, at der ikke ville blive foretaget videre i anledning af nogle anmeldelser, A havde indgivet.

A klagede herefter dels over statsadvokatens behandling af sagen, dels over statsadvokatens afgørelse.

I den anledning indhentede rigsadvokaten en udtalelse af 25. juni 1980 fra statsadvokaten for Fyn, der redegjorde for sagen og for sine overvejelser i anledning af de afviste anmeldelser.

I skrivelse af 15. juli 1980 til A tiltrådte rigsadvokaten statsadvokatens afgørelse, og for så vidt angik klagen over statsadvokatens sagsbehandling meddelte rigsadvokaten, at han ikke fandt grundlag for at rejse kritik heraf.

I skrivelse af 21. juli 1980 anmodede A rigsadvokaten om til brug for sin overvejelse om indbringelse af rigsadvokatens afgørelse for justitsministeriet at meddele ham aktindsigt vedrørende den udtalelse, som statsadvokaten havde afgivet i sagen i anledning af hans klage.

I den anledning meddelte rigsadvokaten A i skrivelse af 25. september 1980, at sager inden for strafferetsplejen ikke er omfattet af den almindelige adgang til aktindsigt i medfør af offentlighedsloven, og at han ikke fandt grundlag for at imødekomme hans anmodning om aktindsigt.

I skrivelse af 12. december 1980 klagede A til justitsministeriet over rigsadvokatens afgørelse og anførte, at han for bedre at kunne vurdere rigsadvokatens afgørelse i skrivelsen af 15. juli 1980 havde anmodet rigsadvokaten om aktindsigt i den udtalelse til klagen, som rigsadvokaten havde indhentet fra statsadvokaturen. Han bemærkede, at der i skrivelsen af 15. maj 1980 til justitsministeriet var tale om en klage over statsadvokatens embedsførelse, og at den af statsadvokaten afgivne udtalelse derfor ikke vedrørte strafferetsplejen, men måtte betragtes som et dokument i en klagesag.

I anledning af A's klage indhentede justitsministeriet en udtalelse af 3. februar 1981 fra rigsadvokaten, der henholdt sig til de tidligere trufne afgørelser.

I skrivelse af 10. april 1981 meddelte justitsministeriet A, at ministeriet kunne tiltræde rigsadvokatens afgørelse af 25. september 1980. Justitsministeriet anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

»...

Efter offentlighedslovens § 6, stk. 1, omfatter adgangen til at få oplysninger ikke sager inden for strafferetsplejen. Denne bestemmelse omfatter bl.a. dokumenter, der fremkommer i forbindelse med anklagemyndighedens udøvelse af sine funktioner i forbindelse med en straffesags behandling, herunder afgørelser af tiltalerspørgsmålet. Undtagelsesbestemmelsen omfatter ligeledes dokumenter, der fremkommer i forbindelse med klage til overordnede myndigheder over de afgørelser, der træffes i denne type sager, herunder klage over, at en anmeldelse er blevet afvist.

...«

I skrivelse af 26. april 1981 til justitsministeriet anførte A, at også justitsministeriet havde misforstået formålet med hans begæring om aktindsigt med hensyn til statsadvokatens ovenfor refererede udtalelse. Han anførte, at der ikke var tale om en klage over en afgørelse i en sag inden for strafferetsplejen, men alene tale om en klage over anklagemyndighedens embedsførelse. Med henblik på sagens forelæggelse for folketingets ombudsmand anmodede han om aktindsigt med hensyn til den udtalelse, justitsministeriet havde indhentet fra rigsadvokaten i anledning af hans klage.

I skrivelse af 3. juni 1981 meddelte justitsministeriet A afslag på hans anmodning om aktindsigt med hensyn til rigsadvokatens tidligere nævnte udtalelse til justitsministeriet. Justitsministeriet henviste herefter til reglen i offentlighedslovens § 6, stk. 1, hvorefter adgangen til aktindsigt ikke omfatter sager inden for strafferetsplejen.

I klagen til ombudsmanden fastholdt A, at bestemmelsen i offentlighedslovens § 6, stk. 1, ikke fandt anvendelse i tilfælde som det foreliggende, hvor der var tale om en klage over anklagemyndighedens optræden i forbindelse med behandlingen af en sag inden for strafferetsplejen.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Efter offentlighedslovens § 6, stk. 1, omfatter adgangen til aktindsigt bl.a. ikke »sager inden for strafferetsplejen«. Det er fast antaget, at denne undtagelsesbestemmelse bl.a. omfatter dokumenter, der fremkommer i forbindelse med udøvelsen af anklagemyndighedens, herunder justitsministeriets, funktioner i forbindelse med en straffesags behandling ved domstolene, herunder afgørelsen af tiltalespørgsmålet. Det er uden betydning for anvendeligheden af undtagelsesbestemmelsen, om sagen afsluttes uden indbringelse for domstolene.

Undtagelsesbestemmelsen i lovens § 6, stk. 1, antages således også at omfatte dokumenter, der fremkommer i forbindelse med behandlingen af sager, hvor der er indgivet klage til overordnet myndighed over de afgørelser, der er truffet i sådanne sager, herunder klage over, at en indgiven anmeldelse er blevet afvist.

Det forhold, at det til støtte for en indgiven klage over en af statsadvokaten truffet afgørelse gøres gældende, at statsadvokatembedets sagsbehandling har været utilfredsstillende, og at der i forbindelse med klagesagens behandling tages stilling hertil, kan efter min opfattelse ikke antages i sig selv at indebære, at klagesagens dokumenter herefter ikke skulle kunne anses for omfattet af den nævnte undtagelsesbestemmelse.

Under henvisning hertil finder jeg efter min gennemgang af sagen ikke grundlag for kritik af, at justitsministeriet med den begrundelse, der er anført i skrivelsen af 10. april 1981 til Dem, har afslået Deres anmodning om aktindsigt med hensyn til statsadvokatens udtalelse af 25. juni 1980 til rigsadvokaten.

Derimod finder jeg ikke, at undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 6, stk. 1, kan finde anvendelse på dokumenter, der udarbejdes i forbindelse med behandlingen af en klage over, at en begæring om aktindsigt er blevet afslået i medfør af den nævnte bestemmelse.

Jeg har telefonisk drøftet dette spørgsmål med justitsministeriet, der har erklæret sig indforstået med, at De gøres bekendt med den udtalelse af 3. februar 1981 fra rigsadvokaten, som justitsministeriet anmodede om ved skrivelse af 14. januar 1981 i anledning af Deres klage over rigsadvokatens afgørelse vedrørende aktindsigtsspørgsmålet. Efter aftale med justitsministeriet vedlægger jeg en fotokopi af den nævnte udtalelse. Jeg finder herefter ikke tilstrækkelig anledning til at foretage videre vedrørende dette klagepunkt.«